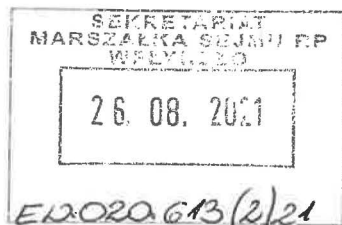

Naczelna Izba Aptekarska

L.dz. P - 228/2021

Warszawa, dnia 25 sierpnia 2021 r.

Pani Elżbieta Witek

Marszałek Sejmu

Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowna Pani Marszałek,

w związku z pracami legislacyjnymi nad *projektem ustawy o zmianie ustawy o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi oraz niektórych innych ustaw (Druk nr 1449)* w imieniu Naczelnej Rady Aptekarskiej przedstawiam następujące stanowisko dotyczące proponowanych rozwiązań prawnych.

1.

Proponuję w ustawie z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (tj. Dz.U. z 2020 r. poz. 1845), dalej zwaną „ustawą”, **dodać art. 20a** w następującym brzmieniu:

„Art. 20a 1. W aptece ogólnodostępnej, z którą Narodowy Fundusz Zdrowia zawarł umowę, farmaceuta wykonuje szczepienia ochronne przeciwko grypie.

2. Szczepienia ochronne, o których mowa w ust. 1, poprzedzają badania kwalifikacyjne wykluczające przeciwwskazania do ich wykonania.

3. Badania kwalifikacyjne przeprowadza farmaceuta posiadający kwalifikacje określone w przepisach wydanych na podstawie ust. 5 lub w przepisach wydanych na podstawie art. 21c ust. 5.

4. Farmaceuta przeprowadzający szczepienia ochronne przeciw grypie prowadzi dokumentację medyczną oraz wydaje osobie poddawanej szczepieniu zaświadczenie o wykonaniu szczepienia ochronnego przeciw grypie.

WYDZIAŁ OBSŁUGI PREZYDIUM SEJMU

L. dz. *SPS-WP.020.253.5.2021*Data wpływu *26.08.2021*

Naczelna Izba Aptekarska

30-lecie
Odrodzonego
Samorządu
Aptekarskiego

ul. Długa 16, 00-238 WARSZAWA
Telefon: 22 635-92-85, 22 635-06-70
<http://www.nia.org.pl> e-mail: nia@nia.org.pl

5. Minister właściwy do spraw zdrowia określi, w drodze rozporządzenia, kwalifikacje farmaceutów przeprowadzających badania kwalifikacyjne wykluczające przeciwwskazania do wykonania szczepienia przeciwko grypie, o których mowa w ust. 3, uwzględniając konieczność zapewnienia bezpieczeństwa osób poddanych tym szczepieniom.”.

Uzasadnienie:

Naczelna Rada Aptekarska proponuje dodanie aptek ogólnodostępnych do miejsc, w których możliwe jest wykonywanie szczepień ochronnych przeciwko grypie, podobnie jak ma to miejsce w przypadku wykonywania szczepień przeciw COVID-19.

W ocenie Naczelnej Rady Aptekarskiej wprowadzenie tego rodzaju usługi, poszerzy zakres świadczeń udzielanych pacjentom, co jest niezwykle istotne dla zapewnienia dostępności i ciągłości opieki medycznej, szczególnie w okresie pandemii SARS-CoV-2, która uwydatniła istniejące od dłuższego czasu problemy systemu ochrony zdrowia w Polsce.

Obecnie wyszczepialność przeciwko grypie wśród pacjentów senioralnych w wieku 65+ kształtuje się na poziomie **ok. 18%** (źródło: OPZG) <https://opzg.pl/do-apteki-juz-nie-tylko-po-leki-zaszczep-sie-w-aptece-juz-dzis/> podczas gdy średnia europejska dla tej grupy wynosi **70-80%**. Niewątpliwie liderami w tym zakresie, według danych OECD, są Holandia, Wielka Brytania, Francja, Irlandia, Włochy, Hiszpania i Portugalia. Należy również podkreślić, że w zaleceniach Rady Unii Europejskiej postuluje się o osiągnięcie 75% poziomu wyszczepialności osób starszych.

Doświadczenia innych państw europejskich wskazują, że skutecznym sposobem zwiększenia poziomu wyszczepialności jest umożliwienie przeprowadzania szczepień przeciw grypie właśnie w aptekach.

Z dostępnych danych wynika, że szczepienia w aptekach cieszą się zainteresowaniem pacjentów z:

- 1) Wielkiej Brytanii - odsetek osób zaszczepionych powyżej 65 r.ż. wynosi ponad 80%,
- 2) Portugalii – 76%,
- 3) Irlandii – 68%,
- 4) Belgii – 62%
- 5) Holandii – 61%.

Realizacja szczepień w europejskich aptekach przynosi także wielowymiarowe korzyści dla lokalnych systemów ochrony zdrowia:

- 1) we **Włoszech** dzięki szczepieniom w aptece zaoszczędzono **od 5 do 13 mln euro** w wyniku obniżenia kosztów hospitalizacji;

Naczelna Izba Aptekarska

30-lecie
Odrodzonego
Samorządu
Aptekarskiego

ul. Długa 16, 00-238 WARSZAWA
Telefon: 22 635-92-85, 22 635-06-70
<http://www.nia.org.pl> e-mail: nia@nia.org.pl

- 2) w **Portugalii** liczba sezonowych szczepień przeciwko grypie u osób powyżej 65 roku życia **wzrosła o 6.5 %**, 13% pacjentów powyżej 65 roku życia zaszczepiło się pierwszorazowo na grypę właśnie w aptece. Należy również wskazać, że farmaceuci należą do najbardziej zaufanych źródeł informacji, jeśli chodzi o szczepienia: 90-100% ankietowanych stwierdziło, że ufa farmaceutom lub wróci po szczepienie przeciwko grypie do apteki;
- 3) w **Szwajcarii** w sezonie 2016/2017 w aptekach przeprowadzono ponad **7000 szczepień przeciwko grypie**, w kolejnym sezonie liczba ta wzrosła do **15000 szczepień**;
- 4) w **Danii** w pierwszym roku funkcjonowania usługi apteki zaszczepiły ponad **18000** osób z czego **1/3 nie była wcześniej szczepiona** przeciwko grypie;
- 5) w **Wielkiej Brytanii** nastąpił wzrost liczby osób zaszczepionych z 59% do **76%** w ciągu 3 sezonów, a analiza wskazała, że szczepienia przeprowadzone przez farmaceutę nie zmniejszają liczby osób zaszczepionych przez innych pracowników ochrony zdrowia;
- 6) we **Francji** natomiast wdrożenie szczepień przeciwko grypie odbyło się w oparciu o pilotaż w sezonie 2017/18, w którym wzięło udział 2813 aptek, które wykonały w ciągu 6 miesięcy 154740 szczepień, czyli średnio **55 szczepień na aptekę w ciągu 6 miesięcy i 9 szczepień na aptekę w ciągu miesiąca**.

Zgodnie z informacjami przekazywanymi przez farmaceutów, pacjenci bardzo pozytywnie oceniają możliwość przyjęcia szczepionki przeciw COVID-19 w aptece i dla większości z nich, Apteczne Punkty Szczepień są preferowane nad punktami tradycyjnymi czy populacyjnymi.

Należy również podkreślić, że apteki ogólnodostępne są **najłatwiej dostępnym elementem systemu ochrony zdrowia**, gdzie bez konieczności wcześniejszego umawiania terminu wizyty pacjenci mogą otrzymać profesjonalną i fachową poradę farmaceuty – osoby wykonującej medyczny zawód zaufania publicznego.

W odniesieniu do całego systemu opieki zdrowotnej wprowadzenie tego rozwiązania, oprócz zwiększenia wyszczepialności społeczeństwa i poprawy dostępu do szczepień, czy też zmniejszenie obciążenia pracą podmiotów leczniczych, może stanowić nowy kanał dystrybucji informacji medycznej i edukacji pacjentów

Zważywszy, że przeciwdziałanie chorobom zakaźnym wywoływanym przez wirusy wiąże się z koniecznością zwiększenia wydolności systemu opieki zdrowotnej, za zasadne uznajemy wykorzystanie potencjału merytorycznego i kadrowego farmaceutów. Naczelna Rada Aptekarska apeluje więc o wzmocnienie naszej roli w procesie szczepień przeciw grypie.

Naczelna Izba Aptekarska

30-lecie
Odrodzonego
Samorządu
Aptekarskiego

ul. Długa 16, 00-238 WARSZAWA

Telefon: 22 635-92-85, 22 635-06-70

<http://www.nia.org.pl> e-mail: nia@nia.org.pl

Przyjęcie proponowanego rozwiązania wynika również z „Polityki Lekowej Państwa na lata 2018-2022”. Poprawa dostępu do szczepień ochronnych w Polsce stanowi jeden z dziesięciu priorytetów polityki lekowej. W dokumencie programowym wskazano wprost, że należy umożliwić farmaceutom przeprowadzanie szczepień ochronnych.

Możliwość wykonywania szczepień w aptekach funkcjonuje już w polskim systemie prawnym. Zgodnie z art. 86 ust. 8a ustawy z dnia 6 września 2001 r. – Prawo farmaceutyczne (t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 974) w aptekach ogólnodostępnych, spełniających wymagania określone w przepisach wydanych na podstawie art. 97 ust. 5 i art. 98 ust. 5, mogą być przeprowadzane szczepienia ochronne zgodnie z przepisami ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 1845).

Należy również podkreślić, że postulowane przez Naczelną Radę Aptekarską rozwiązanie powinno zostać wprowadzone bez zbędnej zwłoki, z uwagi na fakt, że sezon grypowy cechujący się największą zachorowalnością przypada w Polsce na okres od stycznia do marca. Według ogólnodostępnych danych, najlepszym czasem na przyjęcie szczepionki jest zatem wrzesień, październik, listopad lub początek grudnia.

Wprowadzenie szczepień przeciwko grypie w aptekach przyczyni się do poprawy sytuacji epidemicznej kraju, a więc lepszego zabezpieczenia zdrowia i życia ludzi, a ponadto stanowić będzie realizację założeń programowych dokumentów instytucji unijnych oraz „Polityki Lekowej Państwa na lata 2018-2022”.

2.

Ponadto proponuję **art. 21c ust. 2 pkt 3** ustawy nadać następujące brzmienie:

„3) studenci kształcący się:

- a) na piątym albo na szóstym roku studiów na kierunku lekarskim albo
- b) na piątym roku studiów na kierunku lekarsko-dentystycznym, albo
- c) na trzecim roku studiów I stopnia na kierunku pielęgniarstwo, **albo**
- d) na szóstym roku studiów na kierunku farmacja, w trakcie odbywania 6-miesięcznej praktyki zawodowej w aptece,**

– pod nadzorem osoby, o której mowa w pkt 1, jeżeli uzyskali dokument potwierdzający posiadanie umiejętności przeprowadzania szczepień, wydany przez uczelnię, w której odbywają to kształcenie.”.

Uzasadnienie:

Naczelna Izba Aptekarska

30-lecie
Odrodzonego
Samorządu
Aptekarskiego

ul. Długa 16, 00-238 WARSZAWA
Telefon: 22 635-92-85, 22 635-06-70
<http://www.nia.org.pl> e-mail: nia@nia.org.pl

W ocenie Naczelnej Rady Aptekarskiej studenci piątego roku studiów na kierunku farmacja, tak samo jak studenci innych kierunków medycznych, w celu umożliwienia zwiększenia dostępu do szczepień dla polskich obywateli i biorąc pod uwagę możliwość wystąpienia kolejnej fali pandemii COVID-19, pod określonymi warunkami, powinni posiadać możliwość przeprowadzania szczepień ochronnych przeciw COVID-19.

Elżbieta Piotrowska-Rutkowska
Prezes
Naczelnej Rady Aptekarskiej

Elżbieta Piotrowska-Rutkowska

Do wiadomości:

Pan Adam Abramowicz

Rzecznik Małych i Średnich Przedsiębiorców

Tłoczono z polecenia Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej

Narodowa Izba Aptekarska

30-lecie
Odrodzonego
Samorządu
Aptekarskiego

ul. Długa 16, 00-238 WARSZAWA

Telefon: 22 635-92-85, 22 635-06-70

<http://www.nia.org.pl> e-mail: nia@nia.org.pl